

Επίσημο Δείπνο Κυπριακής Ένωσης Πλοιοκτητών
με την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκο Χριστοδουλίδη
Πέμπτη, 19 Σεπτεμβρίου 2024 – Cyprus Tower, Κηφισιά

Ομιλία Ανδρέα Χατζηγιάννη, Προέδρου της Κυπριακής Ένωσης Πλοιοκτητών

Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας

Εκ μέρους της Κυπριακής Ένωσης Πλοιοκτητών, σας καλωσορίζουμε και σας ευχαριστούμε ιδιαίτερως για την εξαιρετική τιμή που μας κάνετε να είστε απόψε μαζί μας.

Αξιότιμοι Υπουργοί, Αγαπητοί Φίλες και Φίλοι

Ευχαριστούμε που με την παρουσία σας αναβαθμίζετε αυτή την εκδήλωση που είναι αφιερωμένη στη ναυτιλία μας.

Φέτος σηματοδοτούνται 50 χρόνια από την τουρκική εισβολή και κατοχή στην Κύπρο, μια τραγωδία που παραμένει ανεξίτηλη στη συλλογική μνήμη του ελληνισμού.

Το σχέδιο Κίσινγκερ-Τουρκίας, το οποίο οι τότε ηγεσίες απέτυχαν να διακρίνουν, δεν στόχευε απλώς στην κατοχή εδαφών, αλλά στον βίαιο εκτουρκισμό της Κύπρου. Η στρατηγική αυτή περιλάμβανε τον ξεριζωμό Ελλήνων και Τουρκοκύπριων. Η τελευταία εθνοκάθαρση στην ιστορία.

Δεν πρέπει να παραβλέπουμε ότι η πλειονότητα των Τουρκοκύπριων ουδέποτε θεωρήθηκαν "γηγενείς" από την ίδια την Τουρκία. Ενώ οι Έλληνες που εκτοπίστηκαν και οι Τουρκοκύπριοι που παρέμειναν στον νότο, υπό την διοίκηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατάφεραν να αντέξουν τις συνέπειες της εισβολής, πέραν του 50% των Τουρκοκυπρίων δεν άντεξαν την συνεχή πίεση και περιθωριοποίησή τους από τους εισβολείς και τους Τούρκους έποικους στον κατεχόμενο βορρά και αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν. Η Τουρκία ανενόχλητη τουρκοποιεί σταθερά την βόρεια Κύπρο.

Στη ναυτιλία ειδικότερα δεν ζούμε σε μια εποχή αλλαγών. Ζούμε την αλλαγή εποχής. Ο κόσμος που αναδύεται θα είναι ριζικά διαφορετικός και αχαρτογράφητος.

Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η ναυτιλία καθιερώθηκε ως μοχλός παγκόσμιας ανάπτυξης μέσω του «σχεδόν τέλειου ανταγωνισμού». Μια ιδανική θεωρία που σπάνια βρίσκει εφαρμογή στην πραγματική ζωή.

Στη ναυτιλία, όμως, αυτή η θεωρία έγινε πραγματικότητα εδώ και 75 χρόνια.

Ο ανταγωνισμός οδήγησε στην ελαχιστοποίηση του κόστους μεταφοράς, εξαλείφοντας αποστάσεις, φέρνοντας κοντά χώρες και πολιτισμούς. Άλλαξε τη μοίρα του ανθρώπου επιβεβαιώνοντας τη ρήση του Ναπολέοντα «Όταν ο κόσμος ενώνεται, τα όνειρα γίνονται πραγματικότητα».

Αυτό δεν ήταν τυχαίο. Ήταν έργο της ελληνικής φυλής.

Μετά την απελευθέρωσή τους, κατέκτησαν τις θάλασσες με εκατοντάδες στόλους, διαμορφώνοντας το κεκτημένο της ναυτιλίας, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα. Επέβαλλαν de facto το σχεδόν τέλειο ανταγωνισμό στην παγκόσμια ναυτιλία, σφραγίζοντας τη μετάβασή της από το καθεστώς του ολιγαρχικού ελέγχου της, στην υπηρεσία όλων των λαών και προσδίδοντας υπεραξία στην ανθρώπινη δημιουργία. Ό,τι μέχρι τότε ήταν φράγμα, μετατράπηκε σε γέφυρα για μια καλύτερη ζωή για τον άνθρωπο.

Η ναυτιλία αποτέλεσε το πρόπλασμα της παγκοσμιοποίησης. Όπως θα επιβεβαίωνε ο πατέρας της οικονομικής θεωρίας Άνταμ Σμιθ, αυτό το επίτευγμα αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του σύγχρονου οικονομικού συστήματος και την τρίτη βάση της σύγχρονης παγκόσμιας τάξης.

Δεν αποζητούμε όμως επαίνους για τους Έλληνες – αυτό άλλωστε, είναι έργο των ιστορικών.

Μας ενδιαφέρει το μέλλον. Η μεγαλύτερη πρόκληση είναι η διατήρηση του σημερινού πλουραλιστικού χαρακτήρα της ναυτιλίας ενάντια στον κίνδυνο μονοπωλήσής της.

Μετά την πτώση του “υπαρκτού σοσιαλισμού” το 1989 η εφαρμογή του μοντέλου του ανταγωνισμού παγκοσμίως πέρασε σε νέα φάση. Διαφορετικά πολιτικά συστήματα με αρχές και αξίες θεμελιωδώς ασύμβατες με το νέο μοντέλο, εισήλθαν στο ίδιο πλαίσιο ανταγωνισμού, χωρίς

όμως να τηρούν ίδιους όρους λειτουργίας και βιωσιμότητας και χωρίς ασφαλιστικές δικλείδες για την ισορροπία του συστήματος. Αυτή η ασυμβατότητα αποτελεί μια ασύμμετρη απειλή για τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Αυτή είναι και η οφθαλμοφανής αχίλλειος πτέρνα του νέου συστήματος.

Η Κίνα με εργατικό δυναμικό διπλάσιο από αυτό της Ευρώπης και των ΗΠΑ μαζί, με μισθούς που δεν κάλυπταν ούτε τη μισή εργατοώρα της Δύσης, αξιοποιώντας το νέο οικονομικό-πολιτικό πλαίσιο και το σχεδόν μηδενικό κόστος μεταφοράς, που της εξασφάλισε η νέα ναυτιλία, εισήλθε αμέσως σε ρυθμούς εκρηκτικής ανάπτυξης.

Από αγροτική οικονομία μετατράπηκε ταχύτατα σε βιομηχανική υπερδύναμη.

Μέσω κεντρικού κρατικού σχεδιασμού και απεριόριστης κρατικής οικονομικής στήριξης στη ναυτιλία, επένδυσε σε κολοσσιαίες ναυπηγικές εγκαταστάσεις, ξεπερνώντας τα παραδοσιακά ναυπηγεία. Μέσα σε δύο δεκαετίες, παράγει πλοία υψηλής ποιότητας και ελέγχει ήδη το μεγαλύτερο μερίδιο της παγκόσμιας αγοράς πλοίων.

Η Ευρώπη πλέον αντιμετωπίζει τον κίνδυνο μιας Κινεζικής μονοκρατορίας στη ναυτιλία. Σε έναν κόσμο που εξαρτάται πλήρως από αυτήν, η Ευρώπη χάνει έδαφος χωρίς να δίνει μάχη.

Αυτό που κάποτε θεωρούνταν πιθανό, τώρα αποτελεί πραγματικότητα. Η Κίνα κατέχει πλέον το κλειδί στον έλεγχο της παραγωγής νέων πλοίων. Αν δεν αναστραφεί αυτή η τάση σε βάθος χρόνου, θα της δοθεί η δυνατότητα ακόμη και να περιορίσει την κατασκευή πλοίων για τους ανταγωνιστές της και να αποκτήσει τον έλεγχο της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας.

Την ίδια στιγμή, η Ευρώπη στη ναυτιλία επιλέγει να επικεντρώνει την προσοχή της αποκλειστικά στην ανάπτυξη πράσινων τεχνολογιών.

Αναμφίβολα οι ευρωπαϊκοί περιβαλλοντικοί κανονισμοί θεωρούνται ζωτικής σημασίας για την εξάλειψη του 2,5% των εκπομπών της ναυτιλίας. Όμως το υψηλό κόστος εφαρμογής και οι ασφυκτικές προθεσμίες ασκούν υπαρξιακή πίεση στην ευρωπαϊκή ναυτιλία.

Αυτά συνδυαστικά με τη ραγδαία κινεζική άνοδο, απειλούν να καταστρέψουν το μοντέλο του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Η ναυτιλία, όπως την καθιέρωσαν οι Έλληνες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, κινδυνεύει να καταρρεύσει στον πρώτο της αιώνα. Όπως αντίστοιχα κατέρρευσε και η πρώτη Δημοκρατία (ο Χρυσούς Αιώνας του Περικλή).

Ο Τσόρτσιλ είχε προειδοποιήσει: «Εκείνοι που αποτυγχάνουν να μάθουν από την ιστορία, είναι καταδικασμένοι να την ξαναζήσουν».

Η Κίνα έχει ήδη συγκεντρώσει αδιαμφισβήτητη ισχύ στη ναυτιλία.

Η Ε.Ε. οφείλει να αναγνωρίσει το μέγεθος της απειλής και να ιεραρχήσει σωστά τις προτεραιότητες της.

Η υπεράσπιση του μοντέλου του ανταγωνισμού δεν είναι μάχη για το παρελθόν αλλά για το μέλλον.

Η ναυτιλία της Ε.Ε. διαθέτει στην κορυφή της το υπερόπλο των δύο ηγετών μας (του Πρωθυπουργού Κ.Μητσοτάκη και του Προέδρου Ν.Χριστοδουλίδη), οι οποίοι κατανοούν τον παγκόσμιο ρόλο της.

Χαιρετίζουμε την επιλογή του κύριου Απόστολου Τζιτζικώστα για την ανάληψη καθηκόντων Επιτρόπου Μεταφορών στην Ε.Ε. Είναι αναμφίβολα μια ευτυχής συγκυρία για την ευρωπαϊκή ναυτιλία.

Προσβλέπουμε στη συμπάρασταση της κυρίας Ελισσάβετ Βόζενμπεργκ, που εξελέγη στην προεδρεία της Επιτροπής Μεταφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πολύ σημαντική εκλογή την οποία επίσης χαιρετίζουμε.

Όπως έγραψε ο 'πατέρας' της Ε.Ε. Ζαν Μονέ : «Αυτό που είναι σημαντικό δεν είναι να 'σαι αισιόδοξος ή απαισιόδοξος, αλλά να 'σαι αποφασισμένος».

Με αυτή την αποφασιστικότητα θα συνεχίσουμε τη δράση μας, στην πιο κρίσιμη φάση, για την αποτροπή της κατάρρευσης του ανταγωνισμού, όπως τον εγκαθίδρυσαν οι Έλληνες μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.

Με αυτές τις σκέψεις,

Καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας για την ομιλία του.

Κε Πρόεδρε έχετε το λόγο

Σας ευχαριστώ